
Beköszöntő

Outsourcing: még mindig és meddig?

Novemberben lapunk évek óta megrendezi az Outsourcing Egészségügyi Konferenciát. Tavaly a tizedik, jubileumi rendezvény alkalmából megjelent lapszámában összefoglaltuk a tíz év alatt bekövetkezett változásokat, a kórházi feladatok kiszervezésének fejlődését, a kialakulás szükségszerűségétől egészen a funkciók kibővüléséig, a gyakorlati tapasztalatoktól a külső és belső gondok, problémák elemzéséig.

A XI. konferenciával azonban valami más kezdődik. Felvetődik a kérdés, hogy napjaink gazdasági környezetében van-e létjogosultsága a kiszervezésnek, még ma is abban gondolkodik-e az egészségügyi intézmények menedzsmentje, hogy az outsourcing megoldja az intézményi menedzsment egyes problémáit? Kell-e a konferencia alap gondolatát inkább a tágabb értelemben vett szervezetfejlesztéshez kötni és ebben keresni az outsourcing helyét?

Miért is tesszük fel ezt a kérdést, mi is változott az elmúlt időszakban a jogi feltételrendszerben, a gazdasági környezetben? A tulajdonosok, a fenntartó önkormányzatok és az intézményvezetők gondolkodásmódja. Hiszen bővült az eszközrendszer, bizonyos tekintetben – az Európai Unió által meghirdetett és finanszírozott pályázatok révén – a beruházási források megszerzésének lehetősége.

Az elmúlt másfél évtizedben a kiszervezések indikációja ugyanis az esetek nagy többségében a beruházási forráshiány volt, elsősorban ezért fordultak az intézmények tőkeerős vállalkozásokhoz, akik hosszú távú befektetéseikkel gyakorlatilag meghitelezték a drága gép-műszerpark és építési környezet kialakítását. A szerződések keretében megjelent egy új munkakultúra is. Az egészségügy nemzetgazdaságon belül egyre romló pozíciója azonban a betegforgalmat is beszűkítette, és gyengítette a vállalkozások jövedelmezőségét is.

Továbbra is megmaradt az egészségügy gazdasági megalapozottságának az a nagy hiányossága, hogy a kezelések, beavatkozások finanszírozása nem követi a forgalommal arányosan bekövetkező eszköz- és épületállomány elhasználódást, azaz a rendelkezésre álló pénzügyi keretek teljesítmény-alapú felosztása nem tartalmazza az amortizációt. A fenntartó önkormányzatok közvetítésével ugyanis még mindig nem jut elégséges mennyiségű forrás az ágazat intézményeihez az elhasznált eszközök pótlására, újak beszerzésére, hiszen a szűkös önkormányzati költségvetésben sok más feladatot sorolnak az egészségügyi ellátórendszer elé. Azok az önkormányzatok, amelyek egyben fenntartói is egészségügyi intézménynek, sokkal nehezebb helyzetben vannak azoknál, akiknek a területén nem helyezkedik el kórház vagy rendelőintézet. Az pedig – egyes kiemelkedően jól együttműködő kistérségeket leszámítva – megoldhatatlannak látszik, hogy a térség többi önkormányzata, amelyeknek a lakosait a térség központjában látják el, hathatósan, beruházási, felújítási forrásokkal támogassa az ellátó intézményt. Amennyiben a források bővülnek, megfontolandó a duális finanszírozás átgondolása, esetleg a fenntartók központi forrásokból való, normatív úton való megtámogatása.

Az intézmények és fenntartói azonban keresik a kitörési pontokat, és amikor téves döntések történtek, megtalálják a módját a „beszervezésnek”, azaz az outsourcing szerződések lejártát követően saját irányítás alá vonják, saját szervezetükbe integrálják a kiszervezett szolgáltató egységeket. Ennek az irányzatnak a része, hogy a nagyobb, egységes irányítás alá kerülő, rendszert képező intézmények hozzásegíthetik a szervezeteket a szükséges integrációhoz, ennek megfelelően megkezdődött a kórházak integrációja, és akár ennek már a tapasztalatairól is be tudunk számolni.

Izgalmas kérdés marad a következő időszakra, hogy működik-e tovább a hagyományos értelemben vett kiszervezés, vagy átalakul, esetleg irányt módosít és a szakmai, az orvosi tevékenységek új alapokra helyezését veszi-e célba? Beszéljük meg ezt együtt a XI. Outsourcing Egészségügyi Konferencián, amelynek keretében az előadók ebben az évben a makro- és mikro-szintű szervezetfejlesztés jelenére és jövőjére fókuszálnak.

Raffai Sándor
Az IME Szerkesztőbizottság tagja